

VIII. MAGYAR TÁJÖKOLÓGIAI KONFERENCIA

Augusztus 29-31., 2019

Kisvárdá

Az idei évben az MTA Debreceni Területi Bizottságának Földtudományi Szakbizottsága és a Debreceni Egyetem Földtudományi Intézete szervezte meg a VIII. Magyar Tájökológiai Konferenciát Kisvárdán. A 2019. augusztus 29-31-én megrendezésre kerülő esemény előkészületeiben és lebonyolításában a Magyar Földrajzi Társaság és a Magyar Meteorológiai Társaság Debreceni Területi Csoportja is közreműködött.

A tájökológiai konferenciákat 2004 óta, két évente szervezik meg. A rendezvény célja, hogy elősegítse a tájökológiával, tájhasználat, tájgazdálkodással, tájtervezéssel foglalkozó hazai szakemberek közötti eszmecserét, valamint a táj kutatással foglalkozó rendkívül szerteágazó tudományok művelői között szorosabb szakmai együttműködéseket tegyen lehetővé.

A konferenciának idén a kisvárdai Bessenyei György Gimnázium adott helyet. A megnyitó és a plenáris ülések az iskola impozáns dísztermében zajlottak, míg a további előadások már két helyszínen párhuzamosan kerültek megtartásra. A posztereknek a bejárati aulából nyíló folyosón, a díszterem ajtaja mellett biztosítottak helyet.

A konferencia témakörei a tájökológia gyakorlatilag valamennyi területére kiterjedtek. Ennek megfelelően a szekciók az alábbiak voltak:

1. Klímaváltozás – tájváltozás;
2. Tájhasználat I. (vízgazdálkodás, agrár-környezetgazdálkodás);
3. Tájhasználat II. (turizmus, terület- és településfejlesztés);
4. Tájdegradáció, kockázat-elemzés, környezeti monitoring;
5. Természet- és tájvédelem, tájrehabilitáció;
6. Táj- és biodiverzitás;
7. Tájépítészet, tájtervezés;
8. Településökológia;
9. Tájkarakter vizsgálat, elméleti táj kutatás;
10. Tájökológiai elemzések/alapkutatások.

A megnyitón Kisvárdá város polgármestere, Leleszi Tibor, valamint az eseménynek helyet adó gimnázium intézményvezetője, Bíró Gábor mondtak beszédet. Ezt követték a plenáris előadások, melyeken a Szatmár-Beregi térség területfejlesztési, turisztikai tevékenységei, tervei és jövőképe kerültek kifejtésre Seszták Miklós, a Kárpát-medencei gazdaságélénkítésért és turisztikai fejlesztések koordinációjáért felelős kormánybiztos, valamint a Nyíregyházi Egyetemről érkező Hanusz Árpád révén. Emellett egy rendkívül érdekes előadást is hallhattunk a hazai turizmus ágazat éghajlati sérülékenységéről Czira Tamás főosztályvezető (Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, Nemzeti Alkalmazkodási Központ Főosztály) részéről, aki ismertette az említett gazdasági szektort érintő éghajlati hatásokat, azok következményeit, valamint az esetleges alkalmazkodási lehetőségeket, az eddig megtett biztonsági és egyéb intézkedéseket. Végül az MTA DTB Földtudományi Szakbizottság és a Magyar Földrajzi Társaság elnöke, Csorba Péter tartotta meg előadását a Beregi-Tiszahát tájökológiai értékelésével kapcsolatban.

A délután második felében megkezdődött a fentebb ismertetett témaköröknek megfelelően a résztvevők rendkívül szerteágazó kutatási témáinak, eredményeinek bemutatása. A konferencián nagy szerepet kapott a turizmus, valamint a természeti turizmusban és a tájértékek megőrzésére alapuló szervezett térségfejlesztésben való megoldáskeresés. Hallhattunk előadásokat egy-egy térség tájváltozásáról, urbanizációs folyamatairól, az ökoszisztéma szolgáltatások értékelésének gyakorlati lehetőségeiről, a város-vidék

viszonyáról és az együttműködésükben rejlő fejlesztési lehetőségekről, valamint egyes ökoturisztikai létesítmények tájbaillesztéséről, a zöld infrastruktúráról is.

A konferencia másnapján egész nap szekcióülések zajlottak. Érdekes kutatási témákat ismerhettünk meg a tájökölógiai alapelemzések területén, a vízgazdálkodással és agrárkörnyezet gazdálkodással kapcsolatban, valamint a településökölógiát, tájépítészetet és tájkaraktert illetően is. Ezen a napon kerültek sorra továbbá a klímaváltozás, a természet- és tájvédelem, valamint a tájrehabilitáció témakörét érintő prezentációk is. Az előadásokat nagy számú és érdeklődő hallgatóság fogadta. Valamennyi szekcióban kérdések egész sora várta az eredményeiket ismertető kutatókat, melyek megvitatására egy igazi szakmai közegben kerülhetett sor, ezáltal sok hasznos, megfontolandó tanáccsal és tapasztalattal gazdagítva a konferencia valamennyi résztvevőjét.

A rendezvény harmadik és egyben utolsó napján egy szakmai tanulmányúton bővíthettük tovább ismereteinket. A program rendkívül színes és érdekes volt, elsősorban a beregi táj- és településtörténet, az egykori és jelenlegi vízgazdálkodási módozatok, berendezések, valamint a hagyományos gazdálkodási formák, illetőleg azok maradványai kerültek a középpontba. A különböző árvízvédelmi műtárgyak megtekintése mellett egy kis kulturális látványosság, a tákosi (1. ábra) és a csarodai (2. ábra) templom meglátogatására, valamint a híres Tarpai-szőlőhegyen borkóstolásra is sor került.

1. ábra A tákosi templom, a mezítlábas Notre Dame méltán híres kazettás mennyezete és karzata
A templomot 1986-ban építették az 1757-ben épült templomról készült fotók alapján. A malomkövekre fektetett gerendákra épített templom ún. paticsfalú (gerenda+vályog), ami azért fontos, mert az áradáskor befolyó víz ki is tud folyni a templomból, minimális károkat okozva
(Fotó: Centeri Cs., 2019. aug. 31.)

Figure 1. The rightly famous painted wooden ceiling and gallery of the church of Tákos, also called as barefooted Notre Dame. The church was built in 1986, based on the photo of the original church built in 1757. The base of the church is timber, layed on millstones, the walls called 'patics' (timber+loam) which is important because of the frequent flooding, the water goes in but when the flooding is over, it can also flow out without causing much damage

(Photo: Cs. Centeri, 31st of August, 2019)

2. ábra A XIII. század második felében épült, későromán csarodai templom a Csaronda-patak által félkörívben körbeölelt dombon (Fotó: Centeri Cs., 2019. aug. 31.)

Figure 2. The medieval church of Csaroda from the 13th century on the hill surrounded by the Csaronda Creek in a semi-circle (Photo: Cs. Centeri, 31st of August, 2019)

A nap közepén Tarpán egy kellemes hangulatú helyen fogyaszthatták el ebédjüket a résztvevők, majd Kisarra utazva, további érdekességeket megismerve, egy igazi ártéri gyümölcsöst is megnézhattunk.

A konferencia igen jó hangulatban és kifogástalan szervezés mellett telt el. A rendezők a környezetvédelem jegyében még arra is figyeltek, hogy az előadások közti szünetekben ne műanyag poharakkal terheljük bolygónkat. Minden résztvevő a konferencia logójával felcímkézett fém bögréjéből ihatta a késő nyári nagy melegben készített házi, jeges limonádét, és kóstolhatta mellé a helyi jellegű aprósüteményeket.

Tanszékünkön is számos előadó érkezett (pl. Grónás Viktor, Centeri Csaba, illetve korábbi, már doktorrá avatott PhD hallgatónk, Demény Krisztina), s valamennyien új ismeretekkel és tapasztalatokkal térhettünk haza. A konferencia külön szakmai jelentősége, hogy az absztraktkötetben való megjelenés mellett minden jelentkezőnek lehetősége nyílt a legfeljebb 6 oldalas tanulmányával egy ISBN számmal ellátott, lektorált online kiadványban való megjelenésre is. Ez a lehetőség csak tovább növeli a konferencia hírnevét és elismertségét, s várhatóan a hagyományt folytatva, újabb két év múlva is hasonló szakmai színvonal és jó szervezés várja majd a tájökológia témakörében elhivatott, lelkes kutatókat. A 10. Tájökológiai Konferenciát pedig szeretnénk ismét Gödöllőre visszahozni, ahol az első konferencia szervezése is indult.

Rusvai Katalin

PhD hallgató

SzIE, MKK, TTI, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Intézet

Környezettudományi Doktori Iskola